

[Forsvarsministeren]

elle danske forbehold vedrørende atomvåben, og jeg tænker her på for det første den sikkerhed, som vi opnår gennem afskrækkelsen, for det andet de forpligtelser, vi opfylder i vor konventionelle forsvarsplanlægning, og endelig den indflydelse og information, som vi opnår gennem deltagelsen i den nukleare planlægning og i konsultationer om våbenkontrolforhandlingerne.

Det sidste element er ikke det mindst vigtige, og det vedrører som sagt information og indflydelse i de komiteer osv., der behandler nukleare og strategiske emner. Dette er særdeles vigtigt for et lille ikke-nukleart land som Danmark. En sådan indflydelse opnår vi med den vægt, vor stemme nu engang har, gennem vores medlemskab af NATOs nukleare planlægningsgruppe, i High Level-gruppen og i den særlige rådgivningsgruppe, Special Consultative-gruppen.

For fuldstændighedens skyld skal jeg endelig anføre, at Danmark som alle andre medlemslande gennem konsultationer i NATO-rådet i en krigssituation vil deltage i alle overvejelser om eventuel brug af atomvåben. Det er et tungt ansvar, men det er et ansvar, som kun kan påtages med tilslutning til den strategiske koncept og deltagelse i det nukleare planlægningsarbejde.

Til slut vil jeg også godt knytte nogle kommentarer til spørgsmålet om atomfri zoner.

På grundlag af folketingets dagsorden fra den 8. februar 1983 støtter regeringen realistiske bestræbelser for etablering af en atomfri zone, der omfatter begge sider af den skillelinje, der deler Europa. Som det fremgår af dagsordenen fra 8. februar, finder regeringen, at atomfri zoner skal være led i en større europæisk ordning. For at være realistisk må dens etablering ske efter nøje konsultation med alliancens øvrige medlemmer og ikke mindst de medlemmer, som besidder alliancens atomare afskrækkelsesmidler.

Under disse forudsætninger, der hviler på indholdet af nævnte dagsorden, er regeringen indstillet på fortsat at støtte sådanne bestræbelser. Indtil da vil det være regeringens politik fortsat at støtte NATOs strategi og fastholde Danmarks nuværende placering heri, men man vil være opmærksom på muligheden for justeringer. Samtidig vil man med størst mulig kraft søge at fremme de igangværende våbenkontrolforhandlinger – om de

foregår i Genève eller Wien – med henblik på, at der kan opnås en både konventionel og nuklear balance på det lavest mulige niveau.

Det må være i alles interesse at søge at bremse det fortsatte våbenkapløb. Den netop trufne beslutning på NPG-mødet i Canada om at reducere de taktiske atomvåben i Europa betydeligt er et vigtigt skridt i denne retning, ikke mindst fordi reduktionerne i stort omfang sker i de korrtrækkende systemer, der er mest egnede til indsættelse på selve kamppladsen.

Det er regeringens opfattelse, at atomvåbenene, så længe menneskeheden konfronteres med disse, udelukkende må betragtes som politiske afskrækkelsesmidler.

NATO har to hovedmålsætninger, der er lige vigtige for alliancens medlemmer, nemlig afspænding og forsvar. Begge har det samme sigte: at bidrage til den vestlige verdens sikkerhed gennem forhandlinger om våbenkontrol og tillidskabende foranstaltninger og gennem opretholdelse af et troværdigt forsvar på det lavest mulige niveau. NATO-alliancen er defensiv, og det samme er dens strategi. Alliancen vil aldrig være den første til at gribe til våben. Alliancen har et atomforsvar for at forhindre krig. Ingen kan vinde den.

Forhandling

Pelle Voigt (SF):

Jeg må indledningsvis takke ministeren for, at han så varmt byder denne debat om NATOs atomstrategi velkommen. Havde vi vidst, at vi ville blive mødt med en sådan imødekommenhed fra regeringens side, havde vi naturligvis fra forespørgernes side rejst debatten langt tidligere. Imidlertid står det klart, at der på helt afgørende punkter hersker forskellige opfattelser mellem regeringen og forespørgerne om det spørgsmål, der skal drøftes her i dag, og det er netop årsagen til denne forespørgselsdebat.

Forsvarsministeren var i sin tale inde på spørgsmålet om forespørgernes motiver til at rejse debatten. Forsvarsministeren ville ikke gøre sig håb om, sagde han, at kunne overbevise SF og VS om fordelene ved Danmarks NATO-medlemskab. Jeg skal slå fast med det samme, at SF og VS med denne forespørgselsdebat ikke gør sig nogen illusioner